

[Aksel Møller.]

det ikke være muligt at finde i den højtærede ministers tale.

Men når man nu ikke vil gå med til en pengepolitik, som begrænser samfundets likviditet og dermed risikoen for fejlinvesteringer og for en altfor stor import, hvilke midler har man da til rådighed overfor den trusel, som stammer fra et voksende underskud på betalingsbalancen?

Man vil heller ikke fortsætte liberaliseringen, fordi man — som den højtærede handelsminister sagde — ved en ting med sikkerhed, at yderligere liberalisering fører til større import. På den anden side er det aldeles givet, at både regeringen og rigsdagen må fastholde, at en tilbagevendende til den bundne importregulering for de allerede frigivne varer er en ufarbar vej.

Hvilke muligheder er der da tilbage?

Sætter regeringen sin lid til, at den kan beherske underskuddet på betalingsbalancen ved nedskrivning af importen på de varer, som endnu ikke er underkastet fri import? For mig at se vil det, der her kan opnås, være ganske utilstrækkeligt og må betales med en pris, som samfundet vil vige tilbage for at betale. En stor del af de endnu bundne varer har vi nemlig forpligtet os til at indføre visse mængder af i kraft af indgåede handelstraktater, en anden del af dem spiller en så afgørende rolle for befolkningens forsyning, at en nedskæring af importen vil drage uoverskuelige følger med sig. Altså findes der heller ikke her, såvidt jeg kan se, nogen udvej for den højtærede regering til opretholdelse af den politik, den har foresat sig.

Lad os et øjeblik helt se bort fra regeringens stilling til spørgsmålet om en videregående liberalisering — jeg skal nok komme tilbage til det senere. Det, som jeg her ønsker at få fastslået, er, at selvom vi ikke liberaliserer så meget som 1 pct. mere af vor import, vil det alligevel i den nuværende situation være umuligt at skaffe balance i forholdet til udlandet med de politiske metoder, regeringen hidtil har anvendt. Det vil nemlig ikke være muligt for den at opnå tilslutning i det høje ting til nye restriktioner eller forbrugsrationeringer.

Jeg spørger derfor ligesom det ærede medlem hr. Axel Kristensen den højtærede handelsminister: Hvad er regeringens politik? Det nytter efter min opfattelse ikke, at den tager sin tilflugt til talen om, at den ventor at klare vanskelighederne gennem

forøget produktivitet eller en udvidelse af eksporterhvervenes kapacitet.

I den højtærede handelsministers fremsættelsestale blev det jo også indrømmet, at sådanne forhåbninger kunne man ikke nære i den aktuelle situation, for, som ministeren sagde, en sådan udvidelse kan ikke finde sted fra dag til dag, og deri er jeg enig med den højtærede minister. For underskuddets vækst pauserer ikke, medens vi venter på en produktionsudvidelse. Løvrigt vil nye investeringer i industrien fremkaldt af en overlikviditet i samfundet i høj grad kunne vise sig at være fejlinvesteringer. Industriens og håndværkets produktionssevne er en funktion af antallet af faglærte arbejdere — også deri falder mine synspunkter ganske sammen med det ærede medlem hr. Axel Kristensens. Hånd i hånd med investeringens forøgelse må der derfor gå en vækst i antallet af faglærte arbejdere, hvis nyinvesteringerne skal være forsvarlige, hvis de ikke blot skal føre til et pres på lønningerne og dermed en stigning i omkostningsniveauet. Den nyinvestering, som kun kan blive til, fordi vi holder en lavere rentefod end den, som vil være normal i et skyldnerland, bør ikke opmuntres, fordi den trækker den faglærte arbejdskraft fra virksomheder med en højere rentabilitet eller tvinger lønniveauet opad og dermed konkurrenceevnen nedad.

Jeg når derfor til den opfattelse, at en likviditetsbegrænsning er nødvendig for at formindske efterspørgslen efter importvarer. Det er efter min tro det eneste middel, som står tilbage, efter at regeringen har givet afkald offentligt på alle midler, som rigsdagen ikke vil være med til at gennemføre, og som den højtærede regering ikke vil kunne skaffe sig flertal til i dette høje ting.

Vi kan efter min mening ikke komme igennem behandlingen af denne vareforsyningslov, uden at der også må tages standpunkt til hele dette spørgsmål om samfundets likviditet. Jeg er også her ganske overbevist om, at disse synspunkter næppe vil kunne blive kaldt utidigt anbragt, eftersom lovens 2. kapitel handler om forholdet mellem nationalbanken og staten. Det er jo gennem nationalbanken, regeringen fører sin overlikviditetspolitik, og det er derfor her, rigsdagen, hvis den vil fremkalde en ny politik, hvis den tør sætte noget ind på at tilvejebringe en omlægning af de politiske midler i Danmark for at klare den økonomiske situation, først og fremmest må sætte ind.